

Az elég jó kritikus

FEUILLETON - LXII. évfolyam, 37. szám, 2018. szeptember 14.

A gravitációs sűrűsödés következménye, hogy jó (pláne: elég jó) kritikát (szinte) bármiről lehet írni - igazán meghatározó és kitüntetett, súlyos szöveget viszont jelentős művel kapcsolatban szokás létrehozni. [„Csak jelentős? - Nagyon jelentős.” (Esti Kornél)] Kölcsey „recenziója” természetszerűleg nem jöhetett volna létre Berzsenyi költészete nélkül, mint ahogy József Attila merész és szemtelen újraköltő kritikája, hát persze, erős Babits-alapra építkezik. A kritika primer nagysága a szekundér jelleg folyománya - ám ez egy nagyon tágas és gazdag, élettelimásodlagosság. A kritika jól körülírható keretei, valamint, igen, hasznos szabályai pedig arra is jók, hogy a rátermett szerző kezében időnként meghajoljanak, ő maga pedig át- és átszökkenjen rajtuk. Borbély Szilárd és Márton László például azért tartoznak korunk emlékezetes kritikusai közé is, mert megvolt az a magabiztos, stabil, de egyben rugalmas gondolkodói talajuk, amelyről el tudtak és el mertek rugaszkodni.